

Jaarverslag 2010

Het jaar 2010 stond voor Zwolle Groenstad vooral in het teken van vernieuwing. Met trots konden wij dit voorjaar onze website www.zwollegroenstad.nl , gemaakt door Niels van de Velde, presenteren. Tevens werd ons Bulletin door Laurien Stam van een fris nieuw uiterlijk voorzien en werd door haar onze 'huisstijl' gemoderniseerd. Sindsdien gaat het bulletin onder de naam Nieuwsbrief naar onze donateurs. De Nationale Boomfeestdag die op 17 maart dit jaar in Zwolle gehouden werd (op het terrein van De Oude Mars) vergde de nodige tijd en inzet van het bestuur. Na afloop kon het bestuur terugblikken op een geslaagde dag, die vooral ook heeft geleid tot een versterking van de goede samenwerking met de andere groenorganisaties in Zwolle. Op 25 maart plantten wij samen met de gevers en de ontvangers zes herinneringsbomen, waarna het hele gezelschap nog een kopje thee dronk op het terras van Urbana. De volgende ochtend waren wij wederom present om een boom te planten; deze keer ging het om een moseik bij De Herberg, aangeboden door Zwolle Groenstad en dankbaar in ontvangst genomen door de leiding en een aantal gasten. Op 16 mei participeerden wij weer in het Lentefeest in De Nooterhof en op 11 juni ontvingen wij, samen met de andere groenorganisaties, een delegatie van de gemeenteraad. Er vond ook vernieuwing plaats binnen het bestuur; Theo Katerberg trad tot het bestuur toe en Willem Hurkmans nam in juni afscheid als voorzitter. Vicevoorzitter Dirk Maas neemt voorlopig het voorzitterschap waar. De geplande fietsexcursie in de avond van 26 augustus werd door de overvloedige regenval omgezet in een wandelexcursie op De Kranenburg onder de enthousiaste leiding van ons bestuurslid Wim Vlaanderen. Op 19 september namen wij weer met een Groenstadkraam deel aan het Nazomerfeest in de Nooterhof en op 1 oktober ontving een viertal bestuursleden de wethouders Van As en Dannenberg, verantwoordelijk voor beheer en beleid van het groen, voor een kennismakingsbezoek. Vanzelfsprekend hebben wij tijdens dit bezoek het belang van het groen, en vooral de bomen, voor mens en milieu in Zwolle benadrukt. In tijden van bezuinigingen dreigt nu eenmaal het gevaar dat ook hier de klappen vallen. Ook dit jaar zijn weer de lijsten met kapvergunningen door ter zake kundige bestuursleden onderzocht. Verder waren wij vertegenwoordigd in de klankbordgroep Potgietersingel en overlegden wij over de beplanting van de gereconstrueerde Ceintuurbaan en over de Kranenburg, waarover u elders meer leest. Op de mooie maar koude middag van 26 november ten slotte, plantten wij wederom met vier families herinneringsbomen.

Namens het bestuur dank ik alle donateurs hartelijk voor hun bijdrage en wens ik u allen plezierige kerstdagen en een voorspoedig Nieuwjaar toe.

Anneke Knol

Secretaris

Bomen keuren

Tijdens de vergadering van 9 september jl. werden we geconfronteerd met de nieuwe kaplijst van de gemeente Zwolle. Er worden dit jaar weer zo'n 200 bomen gekapt. Een groot deel hiervan is tijdens een VTA-keuring opgemerkt en als onveilig gekenmerkt.

Maar wat houdt zo'n VTA-keuring nu eigenlijk in? VTA staat voor Visual Tree Assessment, in fatsoenlijk Nederlands: Visuele Boom Controle. Deze methode is ontwikkeld door de Duitse wetenschapper Claus Mattheck en is de methode die in Nederland het meest gebruikt wordt. De VTA-keuring gaat ervan uit dat de staat van de boom kan worden afgelezen door uitwendige signalen.

biologische symptomen	mechanische symptomen	
blad (bezetting, kleur en grootte)	breukgevoeligheid	stabiliteit
scheutlengte	verzwakkingssymptomen (verdikking, ribvorming)	scheefstand (grondscheuren, kruinvolume)
vertakkingspatroon	beschadigingen (holten, scheuren)	wortelaanzetten (ontbrekend, verdikt, vorming adventiefwortels)
scheutsterfte/vorming dood hout	takken (aanhechting, uitzakking)	verdikte stamvoet
schimmels	afwijkende bastpatronen	
aantastingen (o.a. insecten)	ingezonken bastdelen	
wondvergroeiing		

De biologische symptomen geven vooral de conditie van de boom weer. Er wordt niet direct gekeken naar de oorzaak van de slechter wordende conditie. Er kunnen natuurlijk wel enkele veroorzakers van een slechter wordende conditie aanwezig zijn, zoals een insectenplaag of schimmels. Andere oorzaken zullen moeten worden onderzocht in een nader onderzoek.

Bij mechanische gebreken kijken we vooral naar de direct gevaarlijke symptomen zoals een verkeerde takaanzet (plakoksels) waarbij het risico bestaat dat deze op een gegeven moment uit de boom breekt. Vaak is een combinatie van verschillende symptomen, bijvoorbeeld een schimmel samen met afwijkend bastpatroon en dood hout in de kroon,

reden om een boom te bestempelen als risicoboom of attentieboom. Waarbij een risicoboom reden geeft tot een directe actie zoals nader onderzoek, snoei of kap. Met attentiebomen worden bomen bedoeld met een zichtbaar gebrek dat op dit moment nog geen aanleiding geeft voor een verhoogd risico. Ook de standplaats en leeftijd van de boom is van belang. Een oude boom midden in het centrum van Zwolle zal frequenter bekeken worden dan een jonge boom in een windsingel in Stadshagen.

Theo Katerberg

Bezoek wethouders aan Zwolle Groenstad

Op 1 oktober jl. kreeg het bestuur van Zwolle Groenstad de wethouders groen van Zwolle, Dannenberg (beleid) en Van As (beheer), voor een kennismaking op bezoek. Het was een aangenaam gesprek, waarbij wederzijds werd verteld wat we doen. Tijdens dit bezoek benadrukten wij het belang van het groen, en vooral de bomen, voor mens en milieu in Zwolle. Er moet wel bezuinigd worden, maar de klappen mogen niet onevenredig bij het groen vallen.

Nog meer over de appel van lekkernij tot toekomstboom

Zoals de vorige keer afgesproken gaan we de appel nog eens een keer extra in het zonnetje zetten.

Over het feit dat appels gezond zijn lopen sinds eeuwen de meningen ver uiteen. Zo werd rond 1100 in de medische school van Salerno aangegeven dat appels giftig waren op grond van de aanwezigheid van blauwzuur. Wel een ander idee dan tegenwoordig: 'An apple a day keeps the doctor away' of ook wel 'Snoep verstandig eet een appel'. Heilige Hildegard van Bingen (middeleeuwse mystica, arts, componist, abdis) gaf in haar boeken aan dat het zowel voor kinderen als volwassenen belangrijk was om gedroogde zoete appels te eten en vooral om de tanden schoon te houden.

Dat brengt me meteen in herinnering dat vroeger zoete appels, in schijven gesneden en aan draden geregen, buiten onder een afdak gedroogd werden. Prima wintervoorraad. In Groningen is hete bliksem een bekende winterkost, een stampot van aardappelpuree, zoete gedroogde appeltjes en vooral veel peper er in. Als ik zo de recepten langsloop kwam er eigenlijk het gehele jaar door iets met appel op tafel, als voorgerecht, hoofdgerecht en als toetje en niet te vergeten als drank. Nu in de decembermaand tref je dan ook in de gebakskramen volop appelbeignets aan: platte schijven appel in een deegjasje gefrituurd. Als kind herinner ik me nog goed hoe in de asla van onze kolenkachel appels werden gepoft, hele appels, alleen het klokhuis werd er uitgehaald, opgevuld met bruine suiker en kaneel. Wat een traktatie! Dit poffen kan trouwens ook heel goed met de kleine sierappeltjes die aan de boom groeien. Minder bekend zijn de 'pofappeltjes': kleine appeltjes goed wassen en afdrogen en ze door losgeklopt eiwit halen, bestrooien met suiker, in de open haard, op de barbecue of in de magnetron poffen.

Nog even terug naar het verre verleden. Bij de Kelten stond de appel midden in de periode van de midwinterfeesten rond de kortste nachten rond 21 december in de belangstelling. In Engeland is daar wellicht van overgebleven, dat men in de kortste

nacht een appelboomgaard ingaat om er gedichten voor te dragen en elkaar de beste wensen over te brengen voor het komende jaar, uiteraard in de hoop dat het een goed appeljaar zal worden. De bomen worden daarbij met cider besprenkeld. Het woord cider is afkomstig van ceidr dat orakel betekent. Had men nog geen vrijer, dan zocht men hier naar de geschikte huwelijkskandidaat, wellicht iets voor een nieuwe tv-serie: 'Fruitkweker zoekt een appeltje voor de dorst.'

Zwolle Groenstad kijkt met zijn bomen niet alleen naar het verleden, maar ook naar de toekomst. Mocht er in uw omgeving een meisje worden geboren, plant dan een herinneringsboom in de tuin in de vorm van een appel, bij voorkeur op de placenta als verbinding tussen moeder, kind en de boom; een oud gebruik dat best weer in ere hersteld mag worden.

Gerard Mostert.

Herinrichting Potgietersingel

De gemeenteraad is van mening dat er haast geboden is met de herinrichting van de Potgietersingel. Daarom werd besloten de invulling van het parkeren op de Blijmarkt los te koppelen van het park. Op 2 november jl. is er vergaderd door de klankbordgroep, waarin Zwolle Groenstad ook vertegenwoordigd is.

Het belangrijkste onderwerp was die avond het stallen van fietsen en het aantal auto's in het park. Dit wekte onze verbazing; er lag een goed uitgewerkt groenplan op tafel en dit werd als uitgangspunt genomen om locaties aan te kruisen voor ongeveer 200 fietsen en 3 stukjes autoparkeerplaatsen voor shop/stopplaatsen. Als Zwolle Groenstad zijn we van mening dat er geen 200 fietsen in een tamelijk klein park thuis horen! Verder wordt uitgegaan van het doortrekken van het park langs de singel tot de brug, dus ook een ligweide langs het water. Er komt een doorgetrokken lindelaan aan de waterkant. Hoe moet het dan met de boten die daar liggen? Vanuit het park kijk je op de steiger. Elke vaststelling roept weer vragen op. Waar nu parkeerplaatsen zijn tot aan de sociëteit, langs het rondlopend pad, denkt men 3 x 7 auto's te kunnen plaatsen. Hierbij wordt geprobeerd iets te doen met het hoogteverschil om deze auto's aan het zicht te onttrekken. Om een goed groen park te creëren is onzes inziens de groep belanghebbenden pro auto-parkeren wel erg groot. Het gaat over een tamelijk klein stuk gerekend vanaf de sociëteit tot de brug.

Toch blijft Zwolle Groenstad hopen op een prachtig Potgieterpark volgend jaar.

Vervolg n.a.v. de vergadering van 8 december 2010.

De ontwerper toont wat er is gedaan met het fietsenstallingsplan: Het blijkt dat de fietsen niet echt in het park komen, maar dat op verschillende plekken ruimte is gereserveerd voor fietsen. Een verrassende oplossing bij Odeon is de plaatsing van rekken voor 90 fietsen met stangen in de grond (met sleutel te verwijderen na afloop van de voorstelling), dus een tijdelijke fietsstalling. Totaal komt men op ongeveer 270 fietsen, en dus minder in het park.

Op 14 december wordt het voorstel gepresenteerd aan de raad. Zwolle Groenstad zal daarbij aanwezig zijn om sterk te pleiten voor het groen.

Vervanging bomen Kranenburg

In de vergadering van 14 oktober jl. heeft Zwolle Groenstad de heer Peter van Saane van de gemeente op bezoek gehad om te praten over het gemeentelijke beleidsplan voor Kranenburg. Zwolle Groenstad maakt zich zorgen omdat het originele ontwerp van Copijn geweld wordt aangedaan. In het beleidsplan staat dat de Servische sparren (*Picea omorika*) worden vervangen door zuileiken (*Quercus palustris*) en de sparrenlaan (*Picea abiës*) door eiken (*Quercus robur*). Zwolle Groenstad meent dat dit een ernstige aantasting is van het originele ontwerp. Wij hebben met Peter van Saane enkele alternatieven besproken en er werd toegezegd dit in overweging te nemen.

Herinneringsbomenlaan

In de afgelopen periode werden er bij twee gelegenheden weer herinneringsbomen geplant. Op 21 oktober was er een feestelijke bijeenkomst waarbij een boom werd geplant ter gelegenheid van de geboorte van Robin Wimmenhove, de 120.000ste inwoner van Zwolle. De burgemeester was hierbij aanwezig en ook de stadsdichter, Alet Boukes. De herinneringsbomenlaan kreeg hierbij een officiële naam: Kindertjesweilandenpad (naar het Hervormde Weeshuis, de voormalige eigenaar van het gebied).

Op 26 november werden er vier bomen geplant ter herdenking van verschillende gebeurtenissen.

Als u een bijzondere gelegenheid wilt markeren, kunt u ook een herinneringsboom planten. Het aanvraagformulier kunt u downloaden van onze website www.zwollegroenstad.nl of u kunt contact opnemen met onze secretaris (zie tel.nr. elders in dit blad).

Wederom Kranenburg

In de bestuursvergadering van 25 november jl. heeft Zwolle Groenstad zich zeer verontrust getoond over de plaatsing van een gedenkwal op de vijverpartij op het begraafpark. Hier zijn nu drie hardstenen wanden geplaatst waarop nabestaanden een plaatje kunnen laten plaatsen met de naam van hun dierbare.

Wij zijn van mening dat dit in strijd is met het originele ontwerp, immers: de vijverpartij is ontworpen met het doel om als wandelgebied en rustpunt voor bezinning te fungeren, zonder associaties met begraven of cremen.

Eerdere voorstellen in 1945 om hier de in Zwolle omgekomen verzetsmensen te begraven en in de jaren '60 om op ditzelfde vijvergebied een urnenmuur te plaatsen en om aan de westzijde ruimte voor begraven in te richten werden niet gehonoreerd.

Het is dan ook pijnlijk om hier deze gedenkplaten te aanschouwen.

Er mogen in het verleden dan wel afspraken zijn gemaakt voor het plaatsen van een gedenkwal, er is niet afgesproken waar! Er zijn betere plaatsen te bedenken.

We verzoeken de gemeente met klem de gedenkwal naar een andere plek te verplaatsen en de oorspronkelijke functie van de vijverpartij geen geweld aan te doen. Zwolle Groenstad gaat hierover in gesprek met de gemeente en zal alles doen om het herstel van het oorspronkelijke ontwerp te bevorderen.

Wim Vlaanderen